

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 11 lutego 2021 r.

Pozycja 20

POSTANOWIENIE

z dnia 2 grudnia 2020 r.

Sygn. akt Ts 58/20

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Stanisław Piotrowicz,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej G.G. w sprawie zgodności:

art. 273 § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1302, ze zm.) w zakresie, w jakim wskazany przepis:

- 1) „nie dopuszcza do wznowienia postępowania i dokonania oceny przez Naczelnny Sąd Administracyjny pominiętych okoliczności faktycznych i środków dowodowych, które miały zasadniczy wpływ na wynik sprawy, a które bez winy skarżącego zostały pominięte przez Naczelnny Sąd Administracyjny w poprzednim postępowaniu, wskutek czego przedstawione zarzuty, dotyczące rażącego naruszenia prawa, pozostały w rozpatrywanej sprawie w tym zakresie bez rozpoznania i rozpatrzenia”, z art. 2, art. 7, art. 45 ust. 1 i art. 77 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) narusza:
 - a) „zasadę sprawiedliwości społecznej poprzez niedopuszczenie do wznowienia postępowania i rozpoznania zarzutu rażącego naruszenia prawa, który w poprzednim postępowaniu został pominięty i nie rozpoznany, bez winy skarżącego”, z art. 2 Konstytucji,
 - b) „słuszny interes spadkobierców, byłych właścicieli nieruchomości oraz podważa zaufanie obywateli do organów państwa poprzez uniemożliwienie wyjaśnienia kwestii nierozpoznanego zarzutu rażącego naruszenia prawa, który mógł mieć istotny wpływ na podjęte rozstrzygnięcie”, z art. 7 Konstytucji,
 - c) „prawo do sądu rozumiane jako prawo do sprawiedliwego, jawnego rozpatrzenia nierozpoznanego zarzutu rażącego naruszenia prawa, bez nieuzasadnionej zwłoki, przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd”, z art. 45 ust. 1 Konstytucji,
 - d) „prawo do sądu poprzez zamknięcie dalszej drogi sądowej do dochodzenia rozstrzygnięcia nierozpoznanego przez [s]ąd zarzutu rażącego naruszenia prawa”, z art. 77 ust. 2 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 11 marca 2020 r. (data nadania) G.G. (dalej: skarżący), reprezentowany przez adwokata ustanowionego pełnomocnikiem z wyboru, wystąpił z żądaniem przytoczonym na tle następującego stanu faktycznego.

Skarżący, powołując się na art. 273 § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1302, ze zm.; obecnie: Dz.U. z 2019 r. poz. 2325, ze zm.; dalej: p.p.s.a.), wniósł skargę o wznowienie postępowania zakończonego wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego (dalej: NSA) z 11 grudnia 2013 r. (sygn. akt [...]). Uzasadniając skargę o wznowienie postępowania, skarżący wskazał, że 5 listopada 2018 r. zapoznał się w Sądzie Rejonowym w Z. z aktami (sygn. akt [...]) w sprawie o uzgodnienie treści księgi wieczystej, w której jedną ze stron była jego matka. Tego dnia otrzymał również kserokopię dokumentów, z których wynika, że przejęta decyzją Urzędu Miasta w Z. z 11 listopada 1976 r., nr [...] nieruchomości stanowiła własność nie trzech, a sześciu współwłaścicieli, co zostało pominięte przez NSA. Dokumenty te istniały w dniu wydania ww. decyzji, lecz nie mogły zostać przedstawione w prowadzonym postępowaniu, ponieważ nie były wówczas znane stronom. Zdaniem skarżącego powyższe dokumenty są dowodem na to, że dotychczasowe ustalenia stanu faktycznego w przedmiotowej sprawie są błędne.

NSA ocenił przywołane przez skarżącego okoliczności pod kątem wznowienia postępowania w oparciu o wskazany przez niego przepis i postanowieniem z 7 listopada 2019 r. (sygn. akt [...]) odrzucił skargę. Uzasadniając powyższe rozstrzygnięcie NSA wskazał, że „kwestia liczby współwłaścicieli przedmiotowej nieruchomości była podnoszona przez skarżącego już w toku postępowania zainicjowanego wnioskiem skarżącego z 29 maja 2008 r. o stwierdzenie nieważności ostatecznej decyzji (...). Na okoliczność tę skarżący wskazywał także w skardze do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w L. (...), a także w skardze kasacyjnej od wyroku tego [s]ądu oddalającego skargę. (...) Powyższe w sposób jednoznaczny dowodzi, że w poprzednim postępowaniu zarówno powoływane w skardze o wznowienie okoliczności faktyczne, jak i środki dowodowe były znane skarżącemu i skarżący zarówno do tych okoliczności, jak i środków dowodowych odwoływał się tak przed organami administracyjnymi, jak i [s]ądami. To, iż wnioski i twierdzenia skarżącego nie zostały uwzględnione w zakresie przez niego oczekiwanym, nie może stanowić uzasadnionej podstawy wznowienia postępowania” (s. 6 postanowienia NSA).

Powyższe orzeczenie, wskazane jako ostateczne w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji, doręczone zostało skarżącemu 13 grudnia 2019 r.

Zarządzeniem z 16 czerwca 2020 r. sędzieja Trybunału Konstytucyjnego wezwał skarżącego do usunięcia braków formalnych skargi przez: 1) doręczenie oryginału lub poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii pełnomocnictwa szczególnego upoważniającego do sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej oraz do reprezentowania skarżącego w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym, z dokładnym wskazaniem sprawy, do której zostało udzielone wraz z czterema kopiami; 2) sprecyzowanie, w jaki sposób art. 273 § 2 p.p.s.a. narusza wymienione w skardze konstytucyjnej wolności lub prawa skarżącego wraz z uzasadnieniem.

Pismem procesowym z 6 lipca 2020 r. (data nadania) skarżący odniósł się do otrzymanego wezwania w sprawie usunięcia braków formalnych skargi.

W ocenie skarżącego zakwestionowany art. 273 § 2 p.p.s.a. narusza wskazane wzorce konstytucyjne w zakresie, w jakim „podstawą wznowienia postępowania nie mogą być wnioski i zarzuty skargi kasacyjnej, które pomimo uprzedniego sformułowania w formie pisemnej w nadzwyczajnym środku zaskarżenia nie zostały rozpoznane przez Naczelną Sąd Administracyjny w prawomocnie zakończonym postępowaniu” (pismo procesowe, s. 1). Uważa, że „w ten sposób doszło [do] naruszenia gwarantowan[ego] skarżącemu przez art. 2 Konstytucji prawa do bezpieczeństwa prawnego, ochrony praw nabytych i interesów, w tym także w zakresie własności i prawa dziedziczenia, gwarantowan[ego] przez art. 45 ust. 1 prawa do odpowiedniego ukształtowania procedury sądowej, zgodnie z wymogami sprawiedliwości, [art.] 77 ust. 2 przez pozbawienie skarżącego prawa do [s]ądu” (pismo procesowe, s. 1). Naruszenia upatruje także w niezachowaniu przez prawodawcę konstytucyjnej zasady poprawnej legislacji (s. 14 skargi konstytucyjnej).

W związku z powyższym skarżący podnosi, że „w przesłankach wznowieniowych powinna istnieć możliwość wznowienia sprawy w oparciu o nierozpatrzone zarzuty” (pismo procesowe, s. 6).

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygnięcia. Trybunał wydaje postanowienie o nadaniu skardze konstytucyjnej dalszego biegu, gdy spełnia ona wymagania przewidziane w ustawie oraz nie zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p.TK.

W ocenie Trybunału skarga konstytucyjna spełnia wymagania formalne, uzasadniające przekazanie jej do merytorycznego rozpoznania, ponieważ:

- 1) skargę sporządził adwokat, który przedłożył pełnomocnictwo szczególne;
- 2) skarżący wyczerpał przysługującą mu drogę prawną, ponieważ od postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego z 7 listopada 2019 r. (sygn. akt [...]) nie przysługuje żaden zwykły środek zaskarżenia;
- 3) dochowany został, przewidziany w art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK, trzymiesięczny termin do wniesienia skargi, gdyż ostateczne, w rozumieniu art. 79 Konstytucji, rozstrzygnięcie zostało doręczone skarżącemu 13 grudnia 2019 r., a skarga konstytucyjna została wniesiona do Trybunału Konstytucyjnego 11 marca 2020 r. (data nadania);
- 4) prawidłowo określony został przedmiot kontroli, tj. art. 273 § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1302, ze zm.; obecnie: Dz.U. z 2019 r. poz. 2325, ze zm.);
- 5) zakwestionowanemu w skardze przepisowi skarżący zarzucił naruszenie praw wynikających z art. 2, art. 7, art. 45 ust. 1 oraz art. 77 ust. 2 Konstytucji;
- 6) prawidłowo wskazano, w jaki sposób, zdaniem skarżącego, zakwestionowane w skardze przepisy naruszają prawa wymienione w pkt 5.

W ocenie Trybunału skarga konstytucyjna spełnia wymagania formalne wynikające z art. 79 ust. 1 Konstytucji oraz z art. 53 i art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK, co uzasadnia nadanie jej, na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p.TK, dalszego biegu.